Våra läsare vet mer än vi! START FRITT FORUM BLOGGEN SEMINARIER SÖK
SKRIV PÅ DAGENS ÄMNEN SKRIV I PÅGÅENDE DEBATTER (1334) STARTA NY DEBATT STARTA DIN MYMILL
NEWSMILL

Logga in eller bli medlem

NEWSMILL
Nominerade till:
STORA JOURNALISTPRISET

ANNONS

STAFFAN DOPPING OM VÅRT KRIG I AFGHANISTAN

Dopping: Vilseledande rapportering om insatsen i Afghanistan

Publicerad: 2010-02-10, Uppdaterad: 2010-02-13

Med för många färgade glasögon mellan svenska folket och det som sker i Afghanistan hämmas en saklig och konstruktiv debatt. Det leder inte bara till en ökad klyfta mellan väljare och valda. Det kan också leda till ännu mer lidande för afghanerna, skriver Försvarsmaktens förre informationsdirektör Staffan Dopping.

362 MILLNINGAR 46 KOMMENTARER DELA SKRIV UT FACEBOOK TWITTER

Afghanistan är långa perioder i svensk medieskugga, och då ses Sveriges militära närvaro i det krigshärjade bergslandet närmast som ett pikant äventyr i fjärran.

Men när ett tragiskt attentat kostar svenska soldatliv aktiveras hela Mediesverige under några intensiva veckor. Dessvärre är rapporteringen grovt förenklad och inte sällan vilseledande. Verkligheten filtreras genom blågula glasögon, genom sedan länge utjänta invasionsförsvarsglasögon, Suez- och Cypernkrisglasögon, anfallskrigs- och anti-Natoglasögon.

Och sällan sätts den fredsfrämjande och nationsbyggande insatsen in i ett säkerhetspolitiskt sammanhang, som skulle kunna begripliggöra vår förändrade försvars- och utrikespolitik.

På nyhetsplats målas en bild upp där influgna svenskar, ensamma och utlämnade i en terroristtät krigszon, försöker åstadkomma.... ja vadå? Hur beskriver medierna (och många politiska röster) själva syftet med den internationella styrkan i Afghanistan? Buden är många men om ni frågar tio slumpvis utvalda mediekonsumenter så tror jag att de flesta svaren hamnar utanför tavlan.

Är vi där för att hjälpa USA:s president att invadera landet och vinna ett krig?
Är vi där för att bomba civila afghaner till underkastelse?
Är vi där för att bevara en fred?
Är vi där för att göra Afghanistan jämställt?

OM FÖRFATTAREN

Staffan Dopping är PR-konsult och mediedebattör. Han var under 27 år journalist i radio och TV och var 2005-2006 Försvarsmaktens informationsdirektör.

VÅRT KRIG I AFGHANISTAN

22 artiklar 21 bloggar

SKRIV I ÄMNET!
LÄNKA TILL BLOGG

I helgen dog två svenska soldater i regelrätta strider i Afghanistan. Är vår svenska närvaro i landet värd risken?

Sidas insats i Afghanistan skäl till att lägga ner myndigheten
Mats Sander

Bättre skydd ökar risken för våra soldater
JOHAN KIHL

Vi anhöriga måste stå upp

Mest millat

24 H 7 DAGAR 30 DAGAR 365 DAGAR

Alla Arg Uttråkad Nyfiken Glad

1. Svensk trupp i Afghanistan
2. OS
3. Transfobi
4. Handskakningsdomen
5. Israel
6. Multikulturell arvsrätt
7. röda korset
8. Roger Akelius
9. VoF
10. IPCC

Medlemmar

MEST BESÖKTA NYA SENAST AKTIV

1. Olof Lindberg
2. Håkan Thorsell
3. Kai V.
4. Niclas Kuoppa
5. Solidar
6. Eva Berglund
7. Carina NordenÅkerlund
8. Lars Wetterström
9. Annika Beijbom och Jojo Lager
10. Henrik Unné

Nej, de där fyra alternativen är inte korrekta beskrivningar för syftet med den militära insatsen.
Okej. Är det här sant då?

Är vi där för att öka chansen att flickor får gå i skolan?
Är vi där för att slå till mot opiumkartellerna och klanledarna?
Är vi där för att hamra in demokrati i afghanerna?

Tja, nu är det väl tavelträff i alla fall. Men långt i från mitt i prick. Fortfarande ligger avsikterna med den multinationella styrkan Isaf (International security assistance force) oftast utanför sökaren hos de svenska medierna. I stället fokuseras rapporteringen på det som passar bättre i en svartvit, oreflekterande nyhetsfebrig medievärld.

Blågula glasögon

Vi läser dramatiserade och skrämmande berättelser om svenska soldater som tvingas göra fåfänga försök att skapa fred, som tvingas arbeta med undermålig skyddsutrustning, som inte garanteras att få flyga i svenska helikoptrar och som lurats in i ett krig som inte går att vinna. En bild målas upp av en kamp där den ena sidan utgörs av några hundra svenska soldater och den andra av tusentals fanatiska, dödslängtande talibaner och självmordsbombare.

Det framgår ofta inte att insatsen är en multinationell operation där inte mindre än 42 nationer slår ihop sina påsar. När alla nationer hjälps åt är det inte längre självklart att en skadad svensk måste evakueras i en svenskstyrd helikopter.

Suez- och Cypernkrisglasögon

Under 50- och 60-talens FN-operationer i Suez och på Cypern var uppgiften till stor del att bevaka en gräns eller ett avtal om eldupphör. Ordet på allas läppar var "fredsbevarande" och de blå baskrarna blev garanten för ett tålmodigt och FN-legitimerat fredsarbete.

Men situationen i Afghanistan i dag kan inte bemästras med mandat och strategier från 50-talet. Nutidens konflikter är oftast interna, varför det traditionella fredsbevarande FN-konceptet helt enkelt inte relevant. Därför har förbanden i sina insatsregler (rules of engagement) också rätt att framtvinga fred.

I fallet Afghanistan följs ett helt nytt koncept där resolutionerna talar om att understödja en utveckling där afghanerna kan nå sig själva utan terror och förtryck. Målet är en självstyrande nation med lag och ordning och demokratiska fri- och rättigheter.

Därför ser också de militära förbanden annorlunda ut. De organiseras i s.k. PRT, provincial reconstruction team och det sägs explicit att den säkerhetshöjande militära operationen ska möjliggöra biståndsinsatser. ("Ingen utveckling utan säkerhet - ingen säkerhet utan utveckling.")

anti-Natoglasögon

Även om Isafs verksamhet i Afghanistan sker på ett FN-mandat så har uppdraget att leda det hela lagts på Nato. Detta har stökat till det för vissa rapportörer, som därmed inte riktigt vill se att Isaf är en FN-baserad internationell operation utan gärna vill bunta ihop Isaf med USA:s krig mot terrorismen. Överhuvudtaget blir det väldigt USA-flaggade skildringar just för att soldaterna bär Nato- och inte FN-emblem.

Notera att Svenska FN-förbundet står bakom Sveriges deltagande i Isaf, just för att vi är där på FN:s uppdrag.

Anfallskrigsglasögon

Ofta beskrivs säkerhetsoperationen Isaf med begrepp och perspektiv som är hämtade från Vietnamkrig, Irakkrig och Sovjets invasion av Afghanistan på 70-talet. På grund av att USA ingår i såväl Isaf som den egna antiterroroperationen OEF frestas många att klä också berättelsen om Isaf i ord som associerar till utländsk aggression och inte till multinationellt stöd som initierats av världsorganisationen FN. ("Man kan väl inte uppnå fred genom att fälla bomber över civilbefolkningen".)

Invasionsförsvarsglasögon

Sverige har de senaste tio åren förändrat sin försvars- och säkerhetspolitik, men regeringar och riksdagar har tyvärr underlåtit att förankra kursändringen (detta skrev jag om här på Newsmill redan i september 2008.

Från att ha fokuserat på stora förbandsvolymer på hemmaplan för att kunna möta en utländsk invasion har Försvarsmakten på kort tid ställt om till ett mindre, men insatt insatsförsvar som kan användas över hela världen och där det är en särskild poäng att vi intimt samverkar med andra länder inom EU-, FN-, Nato- eller Osse-ram.

Sedan sex år bekänner sig Sverige till en gemensam europeisk säkerhetsstrategi, där de främsta hoten inte längre handlar om att en nation

För våra soldater och inte ge vika
Anna Jonsson

Därför sörjer jag inte svenska soldater som dödas i Afghanistan
Jan Myrdal

Mänsklig altruism och hur det kan hjälpa Afghanistan att utvecklas
Shaho Rezai

Nu måste Sverige skicka mer trupp till Afghanistan
Allan Widman

Så känns det att ha en son i Afghanistan
Carina NordenÅkerlund

Sveriges insats behövs i Afghanistan
Ali Abozar

Sverige bör förklara krig i Afghanistan
Peshwas Farik

Ta hem de svenska soldaterna!
Margareta Zetterström

Vi stödjer våra truppers kamp för kvinnors mänskliga rättigheter
Nalin Pekgul

Varning för panikpolitik
Gustav Fridolin

Major: Ta chansen och gör en insats i Afghanistan, Carl Philip
Staffan Erfors

Dagens populäraste artiklar

LÄSTA KOMMENTERADE MILLADE

1. Därför sörjer jag inte svenska soldater som dödas i Afghanistan
2. Roger Akelius hätskhet mot Bengt Westerberg går till överdrift
3. Dags att vi kvinnor gör uppror mot OS-terrorn
4. Meteorolog: Vancouver kan bli ett av våra sista vinter-OS
5. I religionsfrihetens namn får man uppföra sig hur man vill
6. Sidas insats i Afghanistan skäl till att lägga ner myndigheten
7. Därför tillåter inte svensk lag vissa delar av islamsk arvsrätt
8. Bengt Westerberg har misslyckats med att krypa till korset
9. Vi stödjer våra truppers kamp för kvinnors mänskliga rättigheter
10. Idrott är mer än testosteronstint bröllande

Newsmill seminarier

LÄSTA KOMMENTERADE MILLADE

1. Systemskiftet i välfärden sker i det tysta
2. Ta steget från insikt till handling
3. Men bättre folkhälsa klarar vi vården

ANNONS:

Karin, PM och Leos blogg
Moderaterna har fått sin tredje politiska stjärna
"Vänta bara när sönerna kommer hem i svarta liksäckar, då vaknar folket och opinionen ...

Vad är Newsmill?

Newsmill är platsen för dig som vet något om dagens viktiga händelser. Om du har egen erfarenhet av frågor vi tar upp kan du omedelbart delta med egna inlägg. Du kan också initiera helt egna frågor. Tillsammans kan vi skapa hög kvalitet och bredda offentligheten.

Dina artiklar och kommentarer samlas på din MyMill som blir din blogg på Newsmill. Här kan du också skriva inlägg som bara publiceras på din MyMill och kommunicera med andra medlemmar.

Newsmill är det första sociala mediet i Sverige som spinner kring nyheter och debatt.

LÄS MER ▸

invaderar en annan. De farligaste hoten anses nu vara terrorism, spridning av massförstörelsevapen, regionala konflikter, stater i upplösning och organiserad brottslighet. Dessa hot ska vi förebygga genom att delta i internationella insatser tillsammans med andra.

När vårt förband i Afghanistan inte skildras med detta säkerhetspolitiska sidbyte som fond utan i stället jämförs med FN-missioner i Sinai, Gaza och Cypern är det inte underligt om många skattebetalare tar sig för pannan och undrar vad det är som pågår.

Utan glasögon

Jag vill inte förneka att det är en svår uppgift att hjälpa afghanerna till självstyre med de krav på skolor, rättsväsende och legitim regering som detta på sikt innebär. Det är behäftat med mängder av osäkerheter och risker, och Isaf-insatsen måste hela tiden utvärderas och utvecklas.

Det kan vara helt rätt att ifrågasätta om den nuvarande kursen är rätt. Men om medierna skildrar själva ramen för insatsen helt utan hänsyn till att världen - och Sveriges säkerhetspolitik - har förändrats, då blir insatsen obegriplig för gemene man.

Med för många färgade glasögon mellan svenska folket och det som sker i Afghanistan hämmas en saklig och konstruktiv debatt. Det leder inte bara till en ökad klyfta mellan väljare och valda. Det kan också leda till ännu mer lidande för afghanerna.

***Fotnot*: Staffan Dopping utvecklar sina tankar om Afghanistaninsatsen och hur den har skildrats och uppfattats i en kommande artikel i ABF:s tidning Fönstret, som utkommer den 15 februari.**

Staffan Dopping (1 artiklar) Anmäl

Vad är milla?

Trackback URL:

Trackback URL for this post:
http://www.newsmill.se/trackback/17998

46 kommentarer

Skriv kommentar

I kommentarstalttet har kommentatorn juridiskt ansvar för sina inlägg.

Tycker Dopping att det är konstigt att insatsen i Afghanistan gärna uppfattas som grumlig? Kan man förvänta sig att afghanerna ser skillnad på amerikanska, danska, holländska eller svenska soldater, där de marcherar fram med kamouflagekläder och stidsberedda fordon?

Det är sannolikt så att det behövs en militär närvaro i landet, men varför kan vi inte vara där med blåa baskrar och vita fordon? FN har legitimitet. NATO har det inte.

#1 Hasse 2010-02-10, 14:27 Permalänk | Anmäl

Mitt försök till analys handlar om svenskarnas kunskap och förståelse av Afghanistaninsatsen. I Mazar-i-Sharif är majoriteten av afghanerna synnerligen bekanta med den svensk-finska styrkan, vågar jag säga. Vad gäller legitimitet så kan det ligga en del i det, men FNs varumärke är ingalunda oomtvistat - inte minst efter klimatfiaskot. FN har också många diktaturer som medlemmar, vilket ibland är problematiskt.

#2 Staffan Dopping 2010-02-10, 14:39 Permalänk | Anmäl

Hela vår barbariska historia är bokstavligt talat fylld med ovedersägliga BEVIS på att: ***"Våld föder - för att ej säga göder än mera av våld !"*** Hur lång tid (= mänskligt lidande) skall ytterligare behöva passera -

Sverige är i krig!
Alf Norberg

"Den svenska styrkan borde ligga kring 5000 soldater"
Per-Gunnar Larsson

Är Sverige på korståg i Afghanistan?
Patrik Lindenfors

Svenska bombmän räddar inga kvinnor
Martina Nilsson

Vi bör inte offra oss för Afghanernas skull!
Henrik Unné

Ingen hör Obama
stefan lindgren

Varför ska jag dit och dö för?
Jörgen Krüsell

Med ett leende på läpparna lever de på lemlästade och döda människor.
Ramona Fransson

BLOGGAR OM ARTIKELN

Det svenska försvarets återvandring i Afghanistan.
Varjagen's Weblog

Svik inte Afghanistan nu!
Den lätta brigaden

Med stor sorg
Mats Sander - Moderata landerlingar

Förr eller senare
Wiseman's Wisdom

Soldater stupar i krig
Mellandagen Aktuella MM

Sorg och stolthet
Att tänka efter

HÅXPROCESSER DÅ OCH NU
BalTiden – FramTiden ?

Frihetens bittra pris
Christian Dahlgrens blogg

Vilka valfrågor blir avgörande?
Alltid fritt Alltid Fritt

Europas skuld i Afghanistan
Dackelsjödn

Afghanistan - Sverige är en del av världssamfundet
Ramirus (liberal)

Två svenskar dödade i Afghanistan
Realisten

Vad exakt ska de svenska trupperna i Afghanistan uponå?
Röda Berget

Den (inter)nationella försvarsdimensionen
Strategi och krigskonst